REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.

Inserate
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).

Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„G.
Abon.
Pe u
12 c
N-rii d
Pentru
Pe u
luni 2C
N-rii d
Se p
ciile po
afară și
Abona
Adminis
târgul In
I. Pe un
luni 10 co
Cu dusul acas
cor., pe șase lu
trei luni 6 cor.
plar 10 bani. — A
mentele, cât și
sunt a se plăti f

Nr. 4. **Brașov, Sâmbătă 6 (19) Ianuarie.**

Din causa sfintei sărbători de mâne, Sâmbătă, ziarul nu va apărea până Luni seara.

„Triumful“ lui Apponyi.

Dela Budapești, care oraș de un timp încoace a fost proclamat de unele dintre diarele noastre ca viitor centru al pulzațiunei românești din acest stat, ne sosesc dilnic vești emoționante.

Telegraful, telefonul și buletinele, trimise înăuntru și 'n afară, din „dieta țării“, ne anunță triumf după triumf ce-l dobândesc șefii dela cârmă ai partidelor coaliției față cu clubul parlamentar naționalist în discusiunea budgetară.

Că-i neagră, ba nu că-i albă! Tot așa se rostogolesc, urcând și scoborând, valurile de vorbe deoparte și de alta, cele ale coaliției, covârșind și înecând pe ale micei cete a deputaților naționaliști, cari se căznesc zadarnic a face să înțeleagă pe stăpânii din maioritate, că și sluga e om și deci și lui i-se cuvine să se bucure de o tractare umană, dacă nu tocmai „egală“.

Mare curaj și mare încredere în puterea lor de a convinge și de a persanda și capacita denotă combatanții din șirurile deputaților nemaghiari.

Păcat de atâta osteneală pentru a săvârși ceea-ce până acum n'a succes nimănui, de a face pe acela, care te-a apucat în clește și se simte mai tare ca tine, să recunoască el de bună voie, că tu ești în drept a împărți drepturile și foloasele cu el. Cât pentru îndatoriri stăpânii din coaliție sunt foarte darnici. Ni le-ar încărca toate în spinare, nouă Românilor cu deosebire, dacă ar putea și dacă noi am fi în stare a le suporta. Aici pe terenul îndatoririlor nu se împotrivesc să luăm mai multe asupră-ne decât ni-s'ar cuveni. Ba pretind de la noi în numele iubirei de patrie să le dăm tot ce avem al nostru de la Dumnezeu dăruit și să jertfim și sufletul nostru pe altarul binelui, mărirei și gloriei națiunei lor proprii.

E un spectacol de tot întristător la începutul veacului al XX lea, după multe deci de ani de hărțuieli și lupte continue pentru limbă și naționalitate, această muncă de Sisif, ce o săvârșesc în dietă conaționalii noștri secondați și susținuți de către deputații naționaliști slavi.

Odinioară, și nu tocmai de mult, ai noștri nici că stăteau de vorbă cu miniștrii unguerești asupra chestiunilor de cea mai elementară îndreptățire a cetățeanului liber într'un stat constituțional. Nici nu putea să fie discuție asupra întrebării dacă are drept ori nu guvernul, ori dieta, ori statul, ori fie cine ar fi să te silească pe tine „cetățean liber“ să înveți o limbă când tu n'ai lipsă de ea și când te mulțumești și te ajungi cu limba ce ai supt'o la pieptul mamei tale.

Dar acum să vede că s'au schimbat lucrurile al naibii. Nu le mai cunoaștem și nu le mai înțelegem. Și cu consternare vedem cum unii din cei mai buni și bravi fii ai poporului nostru au ajuns ca în sudoarea feții lor să se silească a aduce toate argumentele posibile ale unui advocat diligent și pricepător de legi înaintea adunării obștești unguerești, conjurând pe membrii ei să fie drepți, echitabili, generoși și binevoitori — pentru ce? Pentru niște sfârmituri mizerabile de așa dise drepturi, asupra cărora înaintașii noștri n'au vrut s'arunce măcar o privire pe atunci încă, pe când massa cea mare a poporului român gemea în lanțurile iobăgiei!

Dar ne oprim aici și nu vom mai continua pentru adi, ci vom spune numai cu puține cuvinte celor ce vor să ne înțeleagă — și sunt muiți aceia care ne vor înțelege — ce s'a petrecut și ce ne-a emoționat așa de mult.

A treia oară Apponyi a luat cuvântul în desbaterea budgetului ministeriului pe care-l conduce. A răspuns deputaților Maniu și Brediceanu la cele ce le-au adus ei înainte în vorbirile lor despre nerespectarea legei naționalităților și despre monstruoasele măsuri de maghiarizare a școalelor, ce se iau mereu și pe care le întețește și el. S'au plâns, că mai ales în chestiunea cea mai nouă a regulărei lefurilor învățătorilor confesionali, ministru pune niște condițiuni imposibile, menite a duce anarchia în învățământul nostru și a-l rĕpune. Toate argumentele le-au adus înainte amintiții deputați și soții lor, cari au mai vorbit la acest obiect, ce se pot aduce între marginile legilor asupritoare, pe cari le cunoaștem cu toții prea bine, și le vor putea receti cetitorii noștri în vorbirile acestora, ce le vom reda mai pe larg.

Contele Apponyi, regisorul erei actuale, care știe să pozeze așa de bine pe bărbatul providențial ce vine să rezolve o chestiune atât de încâlcită ca aceea a naționalităților spre salvarea și gloria statului național maghiar, s'a ridicat să răspundă amintiților „membri ai națiunei maghiare unitare“, cari și-au ridicat glasul în apărarea limbei române. Și ce credeți le spune?

Le vine cu limba statului. Clișeul pe care îl reeditează Apponyi cu variațiuni și ilustrațiuni în felul și după ingeniul lui. Le vine cu teoriile lui despotice, deghisate în haina celui mai mare umanism, cum este teoria despre „comuniunea intelectuală și de sentimente a celorlalți cetățeni“ — înțelege sub „ceilalți“ pe cetățenii de a doua mână nemaghiari — cari cetățeni, dice, nu e permis să rămâe izolați și deci trebue să-și jertfească libertatea și individualitatea națională pe altarul limbei statului, ca să se fericească dimpreună cu cetățenii de mâna întâiu.

Și cu câtă măestrie dialectică și oratorică s'a silit Apponyi să convingă pe deputatul Maniu, că dacă a dis că în țara aceasta stăpânul e Maghiarul, n'a dis alta decât că și Maniu trebue să se simtă că Maghiar, fiind pe baza legei, la care se provoacă, a naționalităților, și el un mădular al națiunei politice maghiare și că astfel, conlucrând fără interes particularist și el numai pentru binele comun și consolidarea națională, va putea să se numere și dânsul între stăpânitorii țării!

Oare ministrul va fi convins pe deputatul român? Nu o credem nicidecum întru cât privește sentimentul său ca Român — dar ca legist și advocat ce va dice când Apponyi îi vine cu §-ul 1 din legea dela 1868 — pe baza cărei legi stă clubul naționalist în dietă?

Spectacolul e de tot straniu. Nu putem invidia pe Apponyi pentru un astfel de „triumf“, dar nici deputaților din chestiune nu le putem gratula la obicinuita „învingere morală!“

Miniștrii și numirea de consilieri intimi. E vechiu obiceiu ca miniștrilor, două trei luni după depunerea jurământului, să li-se dea din partea M. Sale, titlul de consilieri intimi. Miniștrii austriaci au întrat în funcțiune la 1 Iunie și sunt între ei 5 Derschatta, Prade, Marchet, Pacak și Forst, cari nici până astăzi n'au fost numiți. Jurnalul din Praga »Bohemia« cearcă în urma unor informații din Viena să esplice această întârziere și iată la ce rezultat ajunge. Miniștri austriaci sunt mai noi în funcțiune decât miniștri unguerești, cari s'au ocupat fotoliurile deja de 8 luni. Numirei lor ar trebui deci să premeargă numirea miniștrilor unguerești, ca nu cumva jignirea ambițiilor să provoace vre-o complicație politică. Impăratul însă nu voește să acorde titlul de consilier intim unui Polonyi și Justh. Inpotriva lui Kossuth n'ar avea nimic.

Dar Polonyi—în contra căruia se pornise acuza de lesă de majestate și care a trebuit să devie însuși ministrul de justiție ca să se retragă procesul intentat—și consilier intim nu se poate. Tot astfel nu voește să acorde acest titlu nici lui Justh, care numise ministeriul Fejervary însărcinat de Maj. Sa cu guvernarea țărei — »gunoiu.«

Căutându-se să se evite astfel de anomalii, deocamdată nici miniștri austriaci nici cei unguerești nu vor fi numiți consilieri intimi.

Noua lege electorală ungară. Din Budapesta se anunță, că ministrul de interne contele Andrassy a comunicat în consiliul de miniștri, ținut alaltăeri, că terminându-se culegerea datelor necesare pentru noua reformă electorală, a însărcinat una din secțiunile ministeriului de interne cu elaborarea proiectului nouei legi electorale. Proiectul va fi dat publicității în vara acestui an, iar în sesiunea de iarnă va fi supus spre desbatere dietei. Alegerile dietale pe basa nouei legi electorale, se vor face în luna Maiŭ a anului 1908.

Mandatul dela Ileanda mare. Alaltăeri era să se înceapă în Ileanda mare ascultarea martorilor în afacerea petiției înaintate de Farkas și soți contra mandatului de deputat al d-lui Dr. T. Mihali. Sosind la fața locului judele investigător Dr. Incze, ca să înceapă investigarea, i-s'a adus la cunoștință, că petiționarii s'au resgândit și și-au *retras protestul*. In urma acestei declarații, judelui investigător nu i-a rămas alta de făcut decât să închee un proces verbal și să se reîntoarcă acasă.

Subtilul Weker

— 31 Decemvr

(*scd*) Mai deunăzi în pauză,
ședință suspendată din grija unui
român, fără de grija căruia regul
ar fi rămas în dragă voie neobse
într'un cerc de agitată discuție p
premierul Wekerle ținuse de
se mândri în fața »deputaților no
și cum singur autorității și bună
sale avem de a mulțămi suferirea
ților nemaghiari în parlamentul m
Ce increzut ce amenințător, ce p
și cu toate astea, ce fals!

Deputații noștri sunt o necesit
parlament!

Suferirea lor acolo este o condi
ezistință a coaliției, un fatal fenom
armoniei, al echilibrului în universu
ticei. Wekerle se poate mândri cel
cu agerimea, de a fi recunoscut și
cântărit de cu vreme această neces
această fatalitate!

Partidul naționalist este puterea
tripetală a coaliției. Fără de el aceasta
mult s'ar fi distrămat, elementele ce o co
pun de mult s'ar fi pierdut echilibrul, armonia, clocnindu-se unele de altele.

Ia să ezaminăm nițel construcția or
ganică a complexului de elemente eter
gene, ce este coaliția.

Alianța heterogenă de specii este
manifestare specifică omenească. In lum
animalelor nu găsim asemenea cazuri. Acol
nesuficiența inferioritatea propriilor puteri la specie este compensată prin multe însușiri, unele chiar favoruri ale naturei. Slăbiciunea iepurelui, cu firea fricoasă; primejdia năravului, la vulpe, cu vicleșug; impilarea bivolului cu piele groasă etc. Alianța în cadrele speciei, ca la furnici, albine nu ne privește acum.

Singură ființa omenească este înzestrată cu îndemnul de a suplini lipsa propriilor puteri cu alianța, a cărei temeiu este socoteala, prevederea. Alianțele omenești, cele mai primitive și mai naturale deci, sunt căsătoria și bandele de hoți.

Bine înțeles, privim partidele politice ca specii.

Și repet aci principiul fundamental în toate cercetările mele, de ori-ce fel: în politică ca și în marele univers, a cărui însemnat factor epizodic este politica, totul se reduce la jocul forțelor, energiilor, cu scop de a se echilibra. Lumea întreagă și micile lumi ce se cuprind în câte un stat, numai atunci vor fi fericite, armonia (universală) numai atunci va fi deplină, când aceste forțe toate vor împlini fiecare precis și esclusiv rolul, pentru care sunt menite. Până atunci, încă tot dăinuește desfacerea și lămurirea din haos!

Alianțele între specii ca și între indivizi, se încheie în vederea unui câștig, sau în presimțirea unei primejdii. Caz fără păreche, coaliția maghiară a trecut prin amândouă aceste faze. Altă caracteristică: alianțele se desfac, îndată ce s'a ajuns cu deplinătate scopul care li-a dat ființă. Asta e lege organică! Cu coaliția maghiară însă s'a împlinit fenomenul ciudat, în aparență de a fi negat această lege.

In aparență!

Forțe eterogene, foarte deosebite, partide s'au asociat pentru a păstra armonia amenințată, pentru a înlătura o primejdie: atentatul împotriva constituției. Au isbutit, străbătură cu majoritate în parlament. Plinindu-se scopul, ca totuși să nu se desfacă alianța, hotărâră, atunci să dea alianței lor celălalt caracter: au rămas asociați în vederea unui câștig. L'au ajuns și pe acesta. Guvernul și întreg parlamentul apucă pe mâna lor!

Ce putea fi acuma mai firesc, decât ținta ajunsă, fie-care forță să se dissocieze și să lucreze mai departe în direcția propriei sale meniri, a parte? Dacă e heterogenă! Ori dacă iasă la iveală, că în realitate sunt forțele omogene, atunci n'au decât să contopească atomii lor!

întâmplat? Coaliția sfăcut, elementele lu- recție și mai departe. este anormală.

nea că nu s'ar fi ajuns u care s'au aliat. S'a câștiga puterea și asta . De-ocamdată ne-ar în- supunem, că bunăoară al îl ține în alianță și un rtat, care ar putea fi inde- ei. Nu, singurul scop ob- puterea, câștigul.

e situație anormală, pentru a-o inea, dintr'un motiv s'au altul, ficțiune, se caută a i-se găsi una ele ce determină alianța, nor- ormală, nu importă.

ficțiune este partidul națio-

alianța partidelor maghiare at iarăși caracterul: ea perzistă derea unui câștig, ci ca la pentru înlăturarea unei primejdii ătoare: primejdia partidului na- t.

uza asta, scopul acesta, primejdia *reată* pentruca coaliția maghiară în stadiul anormalității, să aibă e cohesiune, fără de care deo- elemente, ținta comună — anor- ea! — fiind ajunsă, de mult și-ar ut fie-care lucrarea proprie, o parte chiar împotriva una alteia.

atal legii organice, coaliția (în sta- e lâncezală), de mult s'ar fi prins , taman ca hoții când se împărțesc , dacă nu ezista primejdia comună: a partidului naționalist.

chipuiți-vă ceva mai anormal decât rlament fără opoziție! Și mai cu sea- ca în acel parlament unicul partid gu- amental, să fie închegat din elemente ogene! Și mai adaugeți temperamen- nguinic al poporului și pofta de că- ală a culturei de jumătate! Nu știu , mi se pare așa ceva ce plutește'n duh.

Privită așa problema se rezolvă de ine.

Subtilul Wekerle înțelese foarte bine area lucrurilor, și grija lui de căpetenie fost să aducă în parlament — firește, i pe ales și mai cu măsură! — și *să o strеze acolo* opoziția partidului naționa- st. A înțeles o necesitate, o condiție de ezistență a coaliției, și a creat însuși primejdia...

Insă pentru asta, mândrească-se numai înaintea alor săi, iar pe noi să ne mai slăbească cu dragostea. Rolul ce ni-l'a designat este meschin, îl observăm și ne jignește adânc!

Polonyi.

Un bărbat rafinat cu gura mare, înzestrat cu o deosebită pricepere de a întoarce toate lucrurile, toate complicațiunile în favorul buzunarului și al persoanei sale — astăzi ministrul de justiție Polonyi, e cea mai des numită persoană în întreaga țară. Și cum s'ar putea să nu fie des numită când însuși ministrul de justiție e silit să apeleze la organele sale judecătorești, și să-și aștepte verdictul? Iar verdictul poate suna și că: da, omul pus în fruntea dreptății acestei țări e un pungaș ordinar.

Nu degeaba a întârziat el cu ridicarea acuzei împotriva lui Halmos. S'a sbătut cât s'a sbătut, inventând fel de fel de apucături advocățești, că doară doară va putea fi ferit de a i-se divulga toate abusurile și frustrările interesului public, de cari este acuzat.

Sărmanul Polonyi, la drept vorbind, n'o fi nici el, decât un copil al timpului și al împrejurimei sale, un copil nefericit tocmai prin norocul ce dase pe el de a ajunge ministrul oarbei dreptăți ale țărei acesteia.

Ședința ultimă a consiliului municipal din Budapesta, a ridicat ici colo mici invelișuri și de pe viața publică a altor corifei mai mari și mai mici, și toate aceste destăinuiri ce-și făceau reciproc democrații și kossutiștii aveau un pronuntat miros de putregai moral. Dar personagiile din chestiune sunt prea neinportante decât să se facă cas din ele, pe când Polonyi e unul din fericiții stăpânitori din era »marelui ministeriu« și invidia nu-i rabdă ca un semen de-al lor să fie domn atât de mare.

Dar tocmai pentru-că e unul din miniștri coaliției, are și destui apărători, care să grăbesc să facă tărăboiu, ovații etc împrejurul lui. Nu cinstea lui e luată cu toate aceste în apărare ci considerațiunile politice, deoarece multele scandaluri din timpul din urmă sunt pe drum de a discredita întreaga tabără independistă.

Nu sunt neinteresante mijloacele prin cari au vrut kossuthiștii să resolve afacerea aceasta lor atât de neplăcută.

Polonyi l'a provocat pe Halmos la duel. Ce copilărie?! Duelul e pentru oameni cinstiți iar nu pentru necinstiți. Intâiu trebue dovedit caracterul integru, ș'apoi satisfacție cavalerească. Soluția era ingenioasă, două gloanțe unguresti (boabe de fasole sau mazăre) și Polonyi ar fi fost rehabilitat. Pasărea nu s'a prins în laț și Halmos a refuzat duelul.

Un deputat independist, care în ședința de eri aranjase ovațiuni lui Polonyi în momentul în care întra în sală și chiar vorbea un alt vulpoiu mai sbârlit, Banffy, ovațiune de la care 67 iștii s'au reținut demonstrativ, a lansat un apel pe care l'au subscris vre-o 100 de koșuthiști și care era menit să fie transmis lui Halmos, cu provocarea ca acesta să'și preciseze cazurile în cari Polonyi ar fi comis incorectități. Era evident că Halmos nu va răspunde nici la aceasta, păstrând lovitura pentru timpul și momentul potrivit în fața juraților.

Ideia cu un juriu de persoane cu nume bine sunătoare, era necompetentă și ridicolă din capul locului. N'a mai rămas alt-ceva decât curtea cu jurați, pentru delict de calomnie.

Conziliul de miniștri, în care cu deosebire Andrassy a cerut mai cu multă inzistență darea în judecată a lui Halmos, a și decis în senzul acesta.

Polonyi ajunge înaintea judecătorilor săi.

Fie favorabil sau nefavorabil verdictul, Polonyi cel atât de necinstit de întreaga opinie publică, loc în sanctuarul dreptății n'ar mai trebui să aibă.

Kossuthiștii se compromit pe zi ce merge — menținerea lui Polonyi ar fi marca de cinste, cu care sunt pecetluiți mult slăviții independiști.

Hei! vorbele umflate, caută să pue temelii trainice ideii de stat național-maghiar — pornesc la vânătoare ca hoții de codru mai pe furiș mai pe față după școalele noastre confesionale și după toate instituțiile noastre naționale — aicea în dărâmarea vieții noastre curate naționale caută ei temelia puternică a statului.

Ruina morală în care s'au cufundat până peste cap ei înșiși, n'o văd. Acolo ar trebui căutată întărirea națională, în purificarea morală a lor și a semenilor lor. Dreptatea și cinstea să le fie principiul guvernărei sănătoase și a progresului statului. Așezămintele noastre naționale sunt locuri de cinste unde virtutea și iubirea de dreptate se învață. De le vom pierde și pe acestea, de să va sălășlui și intre noi viermele miseriei morale și lipsei de caracter, putem cânta vecinica pomenire tuturor cari locuesc ca și noi această țară.

Capacitatea noastră vitală-națională.

III.

După cele espuse ca păcate, cari ne impedecă în desvoltarea noastră vitală-națională, să vedem ce ne mai lipsește.

Voiu vorbi iarăși despre oamenii noștri de carte, nu însă despre poporul, care numai calități bune poate avea pe ori-ce bază naturală și psichică.

La oamenii noștri aparținători clasei culte se obsearvă în mare parte *lipsa deprinderii de a lucra.* In strânsă legătură și continuă atingere c'un popor născut domn sărac, și anume cu compatrioții unguri, mulți de ai noștri s'au deprins a se cugeta chiar ca poporul naiv, că »de aceea umblu la școală, ca să fiu domn«.

O eroare a fost la noi, pentru care nici nu putem momentan învinui pe nimeni, nutrirea modului de cugetare. că cine e domn acela nu trebue să lucre. Legea noastră creștină românească ne învață, că dela acela, cui i-s'a dat mai mult, mai mult și suntem în drept a aștepta. Și totuși avem și noi foarte mulți, cari nu pentru o muncă productivă vreau să trăiască, ci pentru-că umblând la școală li-s'a dat în mână modul de a putea esista și fără multă muncă.

Școala pe bază logică n'a putut nici când avea chemarea să formeze caste de domni nelucrători, ci din contră pe cei împărtășiți de roadele unei școale bune să-i facă mai capabili de a lucra.

Să urmărim d. e. lupta de esistență națională a compatrioților și va trebui să vedem, că cauza nerezultatului în partea cea mai mare e lipsa lor de oameni învățați lucrători. Să urmărim cu atențiune și desvoltarea Americei. Acolo unica împrejurare norocoasă de desvoltare a fost spiritul deprins de a lucra și de a împiedeca să trăiască pe cei nelucrători.

De ni-s'ar părea cât de socialistic acest spirit, vom fi drepți dacă vom pricepe și vom voi a ne convinge, că numai așa e natural și logic, dacă școala va fi considerată ca o fabrică de oameni mai productivi în lucru, nu însă ca o mașină de făcut domni.

Că un popor, își atribue și-și ține de fericire a se putea numi popor-domn, ferește fără altă capacitate de viață, decât esclusiv pe bază istorică, nu mă mir. Dar, că pentru ce a trebuit oare ca noi să ne însușim virtuți străine tradițiunilor și oricăror împrejurări ale noastre, asta nu o pot esplica decât numai constatând, că nu suntem așa buni precum ne place a ne ținea.

Un păstrăv de coloare argintie pus într'o apă nămoloasă, tulbure, în scurt timp va deveni de coloarea mediului nou de viață. Tot aceasta o face fiecare animal pe baza similismului, din ce rezultă, că în fiecare individ al lumei organice e depusă puterea de a se putea acomoda după împrejurările de viață, deci și în om se află această putere.

Să ne nizuim a învăța de a munci în timpul când orice luptă de desvoltare, rezultate reale numai prin aprețiarea timpului și a lucrului ne poate da.

Mai e ceva, ce apoi și pe lângă o muncă intensivă, nu poate arăta rezultatele puse în vedere și plănuite. Anume lipsa de a lucra după trebuințele noastre și de a pricepe, ceea-ce lucrăm. Așa d. e. să nu începem un lucru dela mijloc, ci dela început conform desvoltării naturale a fiecărui lucru. Să nu facem d. e. piese teatrale până ce nu avem mai întâiu actori, cari să le joace. Tot așa înțeleg, din punct de vedere al trebuințelor noastre, să nu edăm reviste și biblioteci, care să zacă pline de praf. Mai întâiu iapa, apoi căpăstrul, zice țăranul nostru.

Germanii d. e., da, pot și au cui da reviste și biblioteci, dar noi încă nu, pentru-că nu avem încă biblioteci, cari ar fi pentru popor făcute. Astăzi și poporul numai așa e bine să cetească ceva, dacă după cetire va observa, că câștigă ceva cunoștințe, cari se contopesc cu trebuințele sale, nu însă să fie silit a constata din fiecare pasagiu, că sunt și oameni buieci, care împrejurare îl face numai pe omul simplu a-și perde orice încredere în cărturari.

Multe glasuri de protestare se pot ridica, dar afirmarea de față tot va avea loc, pentru-că de fapt munca la noi sau e o imitație fără o aranjare după cerințele noastre, sau e un rezultat al unei ambiții de om, care ca să nu apară mic, nici că mai ține cont de desvoltarea naturală a lucrului, ci sperează ca cu niște ființe de pe alt planet. Urmarea va fi, că nesuccesul îl va descuraja mai târziu de muncă.

Nu trec la alte teme, ci în urma ponderozității problemei de a ne cultiva poporul, rămân la aceea, ce de mult ar fi trebuit să ne preocupe.

Când cetim, că N. N. a devenit *doctor juris* nu ar trebui să palpităm, să ne escităm în așa măsură ca și când am putea constata, că unui sat românesc i-a succes a-și desvolta școala până acolo, încât să aibă 6 clase elementare și că pe poporul acela am ajuns a-l învăța mai mult decât a scrie și a ceti, ceea-ce poate învăța și la miliție. Când vom ajunge însă să avem școli elementare cu 6 clase peste tot? Asta ne-a permis-o statul să o facem, de ce nu am ajuns acolo?

Oamenii sinceri nu vor lua constatarea aceasta de repros individual sau adresat unor corporațiuni, ci vor avea tăria a constata răul, ce-l păstrăm noi și nu e dictat de alții.

Referitor la deprinderea oamenilor noștri culți de a lucra, mai avem năcaz. Lipsa sprijinului tuturora în munca comună. La noi descurajarea oamenilor e mai la ordinea zilei decât sprijinirea lor într'o muncă conform puterilor, ce le are unul fiecare după diferite specialități.

Spre a ne corege și a începe o viață dictată nouă de legile dumnezeești și naturale, ar fi de lipsă s'avem curajul a ne observa slăbiciunile și a observa că desvoltarea noastră merge într'o direcțiune nepriincioasă cerințelor noastre.

Să avem tăria de a constata, că ne atribuim dreptul de esistență și de traiu bun pe o bază nenaturală și că știința noi singuraticii o folosim mai mult ca astuție contra celor slabi, decât pentru ridicarea celor cari gem în urma ținutei noastre.

Să nu ne atribuim, că Eu sau Tu suntem figuri, cari au chemarea de a representa, ci să rămânem lucrând conform cerințelor noastre, dar să lucrăm sincer după o ideie conducătoare, care trebue creată.

Delegațiunea consiliului comunal din București la Viena.

După cum am anunțat, erĭ sară a sosit la Viena delegația consiliului comunal din Bucureștĭ. Iată programul primirei ce se va face acestei delegațiunĭ:

Joi, 4 Ianuarie: Sosirea în Viena la 7 seara. O delegațiune a primăriei vieneze compusă din d-l Dr. Weisskircher, directorul magistratului, Dr. Kestberg, consilier comunal și Dr. Spaethe, consilier al magistratului, va întîmpina delegația română la Marchegg, stațiunea fruntariei austro-ungare.

Lângă gara Staatsbahn delegațiunea va fi salutată de întregul consiliu comunal al Vienei și de numeroase delegațiunĭ și corporațiunĭ comerciale și industriale ale Austriei de jos cu drapelele și stindardele lor.

Dela gară cortegiul va merge la otelul »Kaiserin Elisabeth« rezervat de primăria Vienei pentru oaspeții românĭ, carĭ vor fi întâmpinațĭ aicĭ de d-l Dr. Lueger, primarul Vienei, oprit de medicĭ de a se duce la gară.

Va urma o cină intimă oferită de d-l Dr. Lueger pentru reîmprospătarea cunoștinței și a amiciției.

Vinerĭ 5 Ianuarie: Inainte de amiazĭ o preumblare cu trăsura prin oraș pentru vederea diferitelor clădirĭ, monumente etc. mai remarcabile, apoi un dejun în vestitul restaurant din subsolul primăriei. Sara representație festivă la opera populară cu »Tannhäuser«.

Sâmbătă 6 Ianuarie: Inainte de amiazĭ vizitarea marelui azil de infirmĭ al orașului. Sara mare recepțiune în Rathaus, dată de d-l Dr. Lueger.

Duminecă 7 Ianuarie: Inainte de amiazĭ o revistă cu exerciții a corpului de pompierĭ ai orașului. Sara reprezentație teatrală.

Lunĭ 8 Ianuarie: dacă starea timpului va permite o escursiune cu trăsurile sau cu săniile la munte, la Hollenthal și Nasswald, spre a vizita apaductul, care alimentează orașul cu apa.

Diminețele zilelor următoare sunt rezervate pentru vizitarea Parlamentului, Muzeelor imperiale, a școalei comunale, a uzinelor electrice și de gaz etc.

Marțĭ 9 Ianuarie: După amiazĭ recepțiune la Alteța Sa principele Lichtenstein, mareșalul Austriei de jos. Sara comers oferit de colonia română din Viena, sub președința d-lui Dr. Sterie Ciurcu.

Miercurĭ 10 Ianuarie: reprezentație la opera imperială.

Joi, 11 Ianuarie: Seara, mare bal oferit de primăria Vienei.

ȘTIRILE ZILEI.

— 5 (18) Ianuarie.

Comisiunea instituită de Academia Română spre a strânge fondurile necesare ridicărei la București a unei statui a lui Vasile Alexandri și-a început lucrările. Se știe că președinte al acestei comisiuni este d-l Ion Kalinderu, administratorul Domeniului Coroanei. Subscripția a ațins până acuma suma de 50,000 de lei.

Pentru masa studenților români din Brașov a dăruit d-l Ioan *Săbădeanu*, comerciant, din prilejul zilei sale onomastice și în loc de felicitări de anul nou un scris fonciar român în suma de *100 lei.* Acest scris fonciar a fost alăturat la fondul special al mesei studenților *«Ioan și Elena Săbădeanu.«*

Primească marinimosul donator cele mai călduroase mulțumiri. *Direcțiunea gimn gr. or. român.*

Ministrul Tache Ionescu la prințul Bülow. Ministrul de finanțe al României d-l Tache Ionescu a fost primit Mercuri după amiazi în audiență de prințul de Bülow, cancelarul Imperiului german.

Din suferințele Slovacilor. Advocatului Slovac Dr. Medveczky din Zolyom i-s'a intentat de către procuratura din Eperjes un proces de pressă pe motiv că ar fi ațîțat cu ocaziunea ultimelor alegeri dietale pe alegătorii slovaci contra Maghiarilor. — O nouă foaie naționalistă a căzut jertfă șovinismului maghiar. Ministrul de comerciu a detras debitul postal foaiei slovace »Slovensky Hlasnik, care apare în America, pe motiv că agită contra națiunei maghiare.

Camera de comerciu și industrie din Brașov e corvocată în ședință plenară pe Luni în 21 Ianuarie a. c. la orele 3 p. m.

în localul propriu. La ordinea zilei sunt 15 obiecte.

Societatea »Junimea« din Cernăuţi ne trimite raportul ei anual pe anul de activitate 1905/6. Din acest raport resultă că societatea »Junimea« a dezvoltat în anul trecut o mare şi extinsă activitate literară, muzicală şi socială ţinând număroase şedinţe literare, aranjând concerte şi bal, şi organizând prelegeri pentru popor. Societatea a fost reprezentată la deschiderea Expoziţiei din Bucureşti şi la desvălirea poetului Vasile Alexandri din Iaşi. Apariţia »Foiletoanelor« lui Teliman încă este datorită acestei Societăţi, care e stăpână pe cea mai mare bibliotecă românească din Bucovina (3251 opuri în 4594 volume) şi are avere de peste 13000 coroane.

Reuniunea de patinagiu din Braşov aranjează Duminecă în 20 l. c. dela oarele 6—8 seara o serbare costumată cu un program bogat. Intrarea pentru patinatori e 1 cor., membrii şi abonaţii plătesc 40 b., pentru privitori loc de şezut (în sala încălzită) 1 cor., loc de stat 60 b. Pentru privitori în liber loc de şezut 1 cor., pentru abonaţi 40 b. Loc de stat pentru abonaţi gratuit, pentru alţii 40 b. Bilete se pot cumpăra dela farmacistul F. Jekelius, str. Porţii. Amănunte pe placate.

Marele incendiu din Ploeşti. Un mare incendiu a isbucnit Joi noaptea în cartierul tăbăcăriilor, alarmând întreg oraşul. Focul a luat naştere dela fabrica de tăbăcărie a d-lui Matei Velciu de unde s'a întins la fabrica alăturată a d-lui Stelian Hristodorescu şi în curând flacările au cuprins şi tăbăcăria d-lui Râmniceanu, cea mai mare din Ploeşti şi una din cele mai mari din ţară. Toate aceste tăbăcării fiind aşezate pe un teren vast, acoperit cu magazii şi şoproane de scânduri, stingerea focului a întâmpinat mari dificultăţi din cauza insuficienţei ajutoarelor. Imediat după declararea incendiului, au sosit la faţa locului d-nii Luca Elefterescu, prefectul judeţului, G. Dobrescu primarul oraşului, Th. Ciuflea prim procuror, gen. Hârjeu comandantul gărnizoanei, poliţiaiul oraşului precum şi un mare număr de poliţişti. Din cauză că în fabricele de tabăcărie se află o mare cantitate de materii lesne inflamabile focul a putut fi localisat deabea eri seara.

Pagubele cauzate de foc se ridică la aproape o jumătate milion de lei. Toate fabricele erau asigurate.

Un nou atentat în Rusia. Comandantul parcului de artilerie din Minsc colonel-locotenentul Bielawinczew, a fost ucis cu un glonte de revolver. Atentatorului i-a succes să se refugieze.

O şezătoare naţională.

Budapesta, 17 Ianuarie 1907.

Tinerimea română aflătoare în Budapesta proiectează la sfârşitul carnevalului din ăst an, pe ziua de 9 Martie n. a. c. aranjarea unei mari petreceri româneşti, al cărei venit curat este destinat vechei noastre societăţi culturale »Petru Maior«. Spre scopul acesta s'a format un mare comitet, compus din studenţi univ., medici, advocaţi şi candidaţi de advocaţi, cari au luat asupra lor însărcinarea de a face cele mai întinse pregătiri în vederea acestei petreceri, care să oglindească viaţa socială şi culturală a neamului nostru intreg.

Pentru a asigura acestei »şezători naţionale« o reuşită cât mai splendidă comitetul a lansat două călduroase apele, unul adresat domnişoarelor române, iar al doilea fruntaşilor şi tinerilor români din patrie.

In apelul adresat d-şoarelor noastre se zic între altele următoarele :

»Pentru o izbândă deplină va avea să garanteze întreaga noastră tinerime, care, credem, nu va întârzia să răspundă la glasul nostru de chemare. Aici, sperăm, să între şi un frumos buchet de domnişoare din cea mai aleasă societate românească a Ungariei. Indrăznim deci să cerem şi preţiosul D-V. concurs, rugându-Vă să contribuiţi prin sfatul şi prin prezenţa D-V. la izbânda morală a acestei petreceri. Ne-am bucura, dacă aţi putea să luaţi şi parte activă la aranjarea şezătoarei, ceea ce, afară de costumul naţional, nu cere nici o altă pregătire deosebită. Costum naţional e de dorit însa, să aveţi şi numai pentru dans.

»Ţinta ne este să adăugăm şi noi cu o piatră mai mult la temelia consolidării noastre sociale, iar de altă parte serata noastră vrea să fie — cum am mai spus, şi o impunătoare manifestaţie culturală românească, aici, în capitala ţării ungureşti. In lunca verde, — DV., domnişoarele veţi fi florile, cari dau farmecul colorilor, şi mirosul de primăvară...«

Iar în apelul adresat inteligenţei române se zice :

»Muzica, jocul, portul românesc dela sate şi dela oraşe vor avea o sărbătoare strălucită şi demnă de neamul nostru aici în capitala ţării, între străini. Petrecerea nu va fi însă o petrecere locală, a Românilor din Budapesta. Ea va reuni toată societatea românească aleasă din toată ţara, în capitală, dar mai ales ea va fi o întâlnire a tineretului românesc de amândouă sexele din ţara întreagă. Credem că Domniavoastră, ca un iubitor al manifestărilor noastre sociale şi culturale menite să înalţe prestigiul şi demnitatea neamului nostru în faţa străinilor, veţi binevoi a ne da preţiosul Domnieivoastre concurs, luând parte la petrecerea aceasta şi înscriindu-Vă între organizatorii ei. Accentuăm, că scopul nefiind de a Vă pune pur şi simplu la contribuţie pentru mărirea venitului, ţinem mai ales la participarea personală a Domniei-Voastre«.

Apelurile, cari s'au trimiş în mai multe sute de exemplare, sunt semnate în numele comitetului de d-nii Dr. Teofil *Tanco* şi Dr. G. *Bilaşco*, cari roagă pe toate d-şoarele şi d-nii să binevoiască a răspunde la adresa d-lui Dr. Teofil Tanco, medic, Budapesta VIII. Jozsefkörut 78 II. 7. până la 1 Febr. n., dacă doresc a lua parte la această serată.

Felicităm tinerimea noastră din Budapesta pentru iniţiativa ce-au luat'o, dorind ca publicul românesc să-şi dea concursul său la reuşita acestei manifestaţiuni imposante româneşti în capitala Ungariei.

c

La chestiunea edării unei foi social-pedagogice.

Câţcău, 31 Decemvrie 1906.

Inainte de a răspunde la întrebarea : cum trebue să ne pregătim terenul pentru edarea unei foi social-pedagogice, fie-mi permis a face unele reflexiuni fugitive, asupra activităţii foilor pedagogice române dela noi, în timpul prezent şi câţiva ani din trecut.

Intre anii şcolastici 1891/2—1893/4, când umblam la preparandie în Gherla, — începând cu ziua de 6 Aprilie 1893, — eram, nu numai pedagog, ci şi expeditor la un organ pedagogic-didactic, numit : »Şcoala poporală«. care apărea în fiecare săptămână odată, sub redacţiunea actualului profesor preparandial d-l Ilariu Boroş. Aceasta foaie ne făcea bun serviciu tuturor elevilor preparandiali şi învăţătorilor români, până dincolo de Carpaţi. Dar ce să vezi? D-l Ilariu Boroş din cauza abonamentelor restante, cari în urmă s'au urcat peste cifra de 1000 coroane, — cu finea anului şcolastic 1893/4, a fost silit să o sisteze. Frumos tablou !

După aceasta la câţiva ani apăru o altă revistă pedagogică, (semi-lunară) în Blaj, sub numele de : »Foaia şcolastică«; care şi astăzi există, ca unica foaie, ce o avem în mijlocul nostru de aceasta specialitate pentru oţelirea puterilor noastre pe cariera învăţătorească. Durere însă, căci nefiind părtinită suficient, şi ea mai mult vegetează decât trăieşte. Dar aici cine e de vină?

Să mai svoneşte, că în 1 Ianuarie 1907 se va pune în circulaţie din Sibiiu un nou organ pedagogic, întitulat : »Vatra şcolară«,*) ce va apărea în fiecare lună odată. Aceasta încă promite mult în viitor, dar abia cred, să aibă mai bun noroc decât celelalte. Triste stări !

Acuma să mai reasumăm datele de mai sus şi să vedem, la ce rezultat vom ajunge? Oare între atari împrejurări putem înfiinţa noi o foaie social-pedagogică? Eu aşa cred, că nu !

Dar ca totuşi să ne succeadă, *trebue să ne pregătim mai întâiu terenul pentru edarea foaiei* şi numai după aceea să trecem mai departe la rezolvirea finală. Să naşte deci întrebarea : »Cum trebue să ne pregătim terenul, pentru edarea unei foi social-pedagogice ?«

Voiu răspunde cu următoarele :

I. Să statorim numele, extenziunea şi preţul foaiei ; apoi timpul şi locul apariţiei.

II. Să desemnăm pedagogii noştri cei mai distinşi pentru constituirea comitetului redacţional.

III. Să însărcinâm acest comitet redacţional cu compunerea şi publicarea unui program special de probă, conform recerinţelor foaiei din chestiune.

IV. Să ne dăm opiniunea, respective să ne facem eventualele observări în merit la acel program pe cale ziaristică.

V. Să mijlocim, ca foaia aceasta să se privească de organ oficios şi obligător de-al prenumăra pe spesele sale toate comnnităţile confesionale susţinătoare de şcoală cu limba de propunere română.

VI. Dacă nu am putea constrînge comunităţile respective, la acoperirea abonamentelor, să decidem oficios, ca fiecare învăţător de aceasta categorie, să fie îndatorat a-o prenumăra pe spesele sale, solvind taxa înainte.

VII. Care învăţător nu va solvi abonamentul la timpul prescris, să se esecveze numai decât pe cale judecătorească, chiar şi din salarul său.

Punctele acestea să se trimită spre desbatere şi aprobare la toate Reuniunile învăţătorilor români din patria noastră, sau să se conchieme adunare într'un centru acomodat, unde să fie reprezentate toate Reuniunile.

Eu aşa am aflat de conzult, să pregătim terenul pentru edarea unei foi social-pedagogice, dacă voim, să aibă un viitor bun şi numai după aceea să purcedem mai departe le rezolvirea finală a lucrurilor concrete.

De altcum se pot eda foi şi prin particulari, numai să dispună de bani ; fiind însă vorbă de o foaie generală, eu aşa cred, că numai după formalităţile de mai sus să poate eda. Sau nu? Vom vedea.

Fie însă ori cum, fără foi pedagogice nu putem sta ; deci : Să abonăm »Foaia şcolastică« din Blaj, noul organ pedagogic »Vatra şcolară« din Sibiiu şi să ne înfiinţăm o foaie social-pedagogică, care să nu lipsească din casa nici unui învăţător, căci atunci fiind bine orientaţi întru toate, mai uşor ne va fi, să ne achităm datorinţele noastre şi să ne validităm drepturile noastre faţă de forurile competente. Pe aceasta cale de sigur vom înainta. La lucru !

Iuliu L. Danciu,
înv. gr. cat.

*) A apărut deja. — N. Red.

„Cuvânt de încheiere“.

Sub titlul acesta secretarul „Asociaţiunei“ d-l Octavian *Goga* publică în numărul „Transilvaniei“ ce ne soseşte, următorul articol :

In urma hotărîrii secţiunilor Asociaţiunii — întărită şi de ultima adunare generală — revista »Transilvania« nu va mai apărea în viitor în condiţiile de până acum. S'a decis anume suprimarea părţii literare-ştiinţifice a revistei, care va apărea de aici înainte numai la intervale de trei luni, redactată fiind de secretarul administrativ, publicând numai chestiunile oficiale ale Asociaţiunii şi trimiţându-se ca şi mai înainte gratuit membrilor.

Suprimarea părţii literare-ştiinţifice a rezultat din convingerea, că Asociaţiunea noastră nefiind o grupare de scriitori, ci o instituţiune menită să îmbrăţişeze problemele culturale ale poporului nostru, ea trebue să aibă în vedere lipsurile culturale ale ţărănimii noastre şi nu e chemată să pornească o mişcare literară sau ştiinţifică. Hotărîrea de-a se înfiinţa revista »Transilvania« a fost adusă în anul 1867, deci pe acele timpuri când purtătorii de condei ai neamului nostru ridicându-se aproape numai din Ardeal erau oarecum îndreptăţiţi în credinţa că această »Asociaţiune« va deveni cu vremea o instituţiune protectoare a literelor româneşti, un fel de »Academie« chemată să grupeze în jurul ei oamenii de litere şi ştiinţă. Astfel revista »Transilvania« redactată atunci de *G. Bariţiu*, apărea de trei ori pe lună şi se poate considera ca o oglindă a îndemnurilor culturale din această vreme, având de preţ aproape numai lucrările istorice ale redactorului ei. Cu timpul această revistă a perdut tot mai mult din făgăduinţele începutului, şi-a rărit tot mai mult apariţia, fiind în vremea din urmă — de mai bine de un deceniu — o publicaţie periodică, în care afară de câteva folositoare contribuţii istorice s'au dat mai mult uşoare ispitiri din toate ramurile de ştiinţă, iar în ce priveşte partea ei »literară«, aceasta a rămas numai o dorinţă vecinic neîntrupată. In cursul vremii talentele literare s'au desvoltat şi au rodit deslegate de ocrotirea acestui aşezământ, iar pentru găzduirea nizuinţelor noastre ştiinţifice, pentru cuvenita răsplătire şi apreciarea pricepută a acestora avem la locul p
chemată să fie focarul
tutindeni.

Rolul nostru adevăr
culturală a poporului nos
ţară, este de a ajutora ră
mijloacelor cu cari se po
ţele culturale ale acestui
ocupările strict literare sa
duce lumina la sate, ci în
pularizare a condeielor ca
şugul apropierii de sufletul
ranului nostru.

Pentru acest scop »Asocia
edita cu începere dela 1 Ian
revista poporală »*Ţara noastra*
să pătrundă în toate păturile
nostru şi îndeosebi la sate.

Suntem incredinţaţi că a
interpretare a datoriilor culturale
»Asociaţiuni« e mai apropiată
trebuinţelor noastre şi în această
ne adresăm tuturor oamenilor no
ceputi şi voitori de bine — cu rug
de a ne da mână de ajutor în în
nostru de muncă nouă.

ULTIME STIRI.

Viena, 18 Ianuarie. Eri seara a sosit aici deputaţia consilierilor comunali din Bucureşti. Oaspeţilor români li-s'a făcut o primire splendidă de către populaţiunea Vienei în frunte cu primarul Lueger şi de către membrii coloniei române sub conducerea d-lui Dr. St. Ciurcu.

Petersburg, 18 Ianuarie. Ţarul a primit demisiunea amiralului Birilew. Generalul Rodiger, ministrul de război, şi-a dat şi el demisia. Retragerea acestor miniştrii este în legătură cu necesitatea de reorganizare născută în ultimul timp în ambele ministere, şi cu oarecari chestiuni personale.

Petersburg, 18 Ianuarie. Din Sevastopol se anunţă, că pe ţărmul mării s'au descoperit mai multe mine, sub formă de gloanţe enorme. S'a constatat că în port unde se găsesc corăbiile cele mai mari sunt foarte multe mine submarine şi că vasele s'ar afla în mare primejdie. Autorităţile au început cercetări, dar fără nici un rezultat până acum.

Petersburg, 18 Ianuarie. „Birjewia-Wiedomosti“ comunică că poliţia a constatat, că ucigaşul procurorului general Pavlow este fiul unui general de gardă.

Diverse.

O descoperire macabră. La Alterhein s'a pescuit deunăzĭ o ştiucă enormă. Când s'o prepare s'a găsit în stomachul ei o mână de om, pe carĭ se aflau trei inele marĭ de aur.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu
Redactor respons. interim.: Victor Branisce

...ırsa din Viena.

...ınuarie n. 1907.

...ır 4%.	114 35
... ung. 4% . . .	96 95
...ng. în aur 3½% .	84 75
...ng. în argint 4% .	96 10
...ıoate-slavone . . .	96 10
...remiĭ	202 75
...g. Tisei şi Seghedin .	154 10
... austr. 4²/₁₀ . . .	99 15
...gınt austr. 4²/₁₀ . . .	99 15
...ur austr. 4%	117 30
...orōne austr. 4% . . .	99 25
...ale ungare 3½% . . .	89 60
...n 1860 . . , . . .	157 71½
...ıle Băncei ung. de credit	1777.—
...le Băncei austr. de credit	838 —
... Băncei austro-ung. .	690.50
...ɪrĭ.	19 09
...eriale germane . . .	117 35
...ista	240.90
...ta.	95.55
...liene	95 60

...ursul pietei Brasov

Din 18 Ianuarie n. 1907.

...te rom.	Cmp.	18.86	Vênd.	18 94
...român	„	18.80	„	18.84
...ondori.	„	19.06	„	19 10
...ı	„	11.20	„	11.45
...germane	„	117.20	„	117 30
...urcescĭ	„	21.50	„	21.60
...fonc. Albine 5%		101.—	„	102
...Rusescĭ	„	2.53	„	2.58

...arile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 18 Ianuarie 1907

...ura sêu ...ntatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil
...L.	Grâul cel mai frumos.	12	—
„	Grâu mijlociu . . .	11	—
„	Grâu mai slab . . .	10	—
„	Grâu amestecat , .	9	—
„	Sĕcară frumósă. . .	8	—
„	Sĕcară mijlocia. . .	7	80
„	Orz frumos	9	20
„	Orz mijlociu. . . .	8	—
„	Ovĕs frumos. . . .	7	40
„	Ovĕs mijlociu . . .	7	—
„	Cucuruz	9	60
„	Mălaiu (meiŭ) . . .	9	—
„	Mazăre.	18	—
„	Linte	50	—
„	Fasole	18	—
„	Sĕmênţă de in . . .	18	—
„	Sĕmênţă de cânepă .	15	—
„	Cartofĭ.	2	—
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	1	28
„	Carne de porc . . .	1	20
„	Carne de berbece. .	—	80
100 kil.	Sĕu de vită prôspĕt .	40	—
„	Sĕu de vită topit . .	62	—

Vênzător

tânăr, abil si sârguincios, cunoscător al limbelor ţărei **găseşte angajament** la Depositul de coloniale şi ferărie **Cornelius Isacu**, Sebeşul-Săsesc. Să recer oferte în scris însoţite de fotografie şi referinţe arătând pretenţiunile. (2694,3—3.)

Anunţ.

Pentru darea în întreprindere a **reparărei cuartirelor preoţeşti** de sub Nr. 49 şi Nr. 51 din Strada Prundului Brassó (Braşov-Scheiu) se va ţinea la *14 Ianuarie 1907 st v. oarele 10½ a. m.* licitaţie publică în sala de şedinţe a Comitetului parochial dela Biserica Sf. Neculae din Brassó (Braşov-Scheiu), la care vor fi admise numai oferte scrise închise.

Oferte primeşte numai d-l Epitrop-econom Andrei Lupan sen. (Str. Ecaterinei, Scheiu) până la 13 Ian. 1907 st. v. orale 5 p. m. dela care să pot lua toate informaţiunile de lipsă, atât asupra lucrărilor de esecutat, cât şi asupra condiţiilor de ofert şi contract.

Brassó (*Braşov*), în 27 Dec. 1907.

Comitetul parochial al Bisericei române ort. răs. dela Sf. Nicolae în Brassó (Braşov):

Dr. V. Saftu, president. **I. Priscu,** secretar.

(2693,3—3.)

Rum Jamaica

veritabil cel mai fin.

Cognac

veritabil franţuzesc şi unguresc.

VIN Malaga şi Sherry.

Esenţe de Rum şi Licher

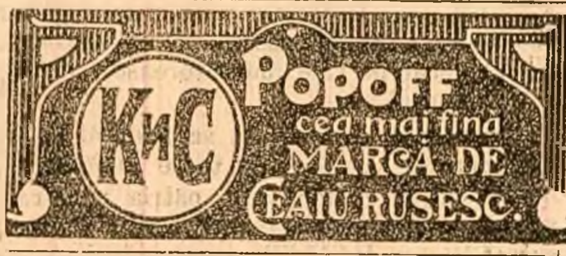
96% spirt de vin. Diferite sorturi de

CEAI recomandă

C. H. NEUSTÄDTER,

Droguist,

Brasov, Strada Porţii Nr. 15.

Tusă!

Cine nu se îngrijesce de tusă pĕcătuesce contra se.

Caramelle de piept ale lui Kaiser cu 3 bradĭ

probate de medicĭ şi recomandate contra tusei, răcelei, guturaiului. *4512* recunoscinţe dovedesc efectul minunat al acestei medicinĭ. — **Un pachet costă 20 şi 40** filerĭ şi se află la farmaciile: în Braşov *V. Roth, E. Kögler, Frid. Jekelius, Franz Kellemen, Julius Hornung, H. G. Obert, W. Klein, Fried. Stenner, Eug. Neustädter.*

(14—32)

Unde se mănâncă bine şi se bea **VINURĬ curate** de Mediaş **BERE de Pilsen „Urquell“** próspĕtă dela cep în fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg

în Braşov, Str. Spitalului nr. 20.

De o cercetare numerósă se rógă

C. R. GLIGORE CRISTEA,

conducĕtorul restauratului.

103—0

Viţe nobilitate.

Ca în anii trecuţi, aşa şi acuma au fost

Prima Pepinerie cu viţe nobilitate de pe Târnava.

Proprietar, **FR. CASPARI**, Mediaş 20 [Ardeal].

Singură în toată Ungaria, care au liferat muşteriilor **viţe nobilitate sănătoase**, diferite **sorturi** nobilitate. Şi în viitor numai esclusiv la această şcoală de viticultură se capătă cele mai bune viţe de diferite sorturi nobilitate pentru **Vin, Vin-Dessert** şi **Extra sorturi de vin de masă**. Proprietarii de vii au avut rezultate minunate cu sădirea de astfel de viţe.

La cerere se trimite catalog ilustrat, franco şi gratis, cu multe scrisori de mulţumire şi recunoştinţă.

2547,24—48.

ANUNCIURI

(inserţiuni şi recl.)

sunt a se adresa subscrisei administraţiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult se odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazetei Trans.“

La Tipografia şi Librăria A. Mureşianu, Braşov.

Important pentru vêndĕtorii de cărţĭ prin oraşe şi têrgurĭ

este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnedeu“

pentru credincioşii de religiunea ortodoxă română, cuprindênd rugăciunĭ de diminéţa şi de séră, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum şi la alte multe rugăciunĭ folositóre 56 la numĕr pe 255 paginĭ, format octav mic.

Acésta carte de rugăciunĭ artistic legată este prima la Românĭ, carĭ până acuma se închinau din cărţĭ subred legate şi ordinare. Acuma nu trebue sĕ stăm în privinţa acésta mai prejos de cărţile de rugăciune ale celorlalte naţionalităţĭ. Prin cartea de rugăciune *„Lauda lui Dumnedeu“* s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumósă şi se póte căpĕta în diferite legăturĭ dela mai simple până la mai luxóse şi tóte în preţ fórte moderat.

Preţul lor este:

	Cor. b.		Cor. b.
Legătură trainică négră şi aurită cu sĕu fără chip sfânt	—.90	Imit. de fildes cu catifea şi închietóre	2.65
Imit. de fildes în alb sĕu negru	1.60	„ „ „ cu catifea şi podóbă mai mare	3.10
„ „ „ cu încheietóre	1.80	*Vîndĕtorii de cărţĭ primesc un rabat mai considerabil.*	
„ „ „ cu cadriu argintat şi închidĕtóre	2.10		

Tot asemenea atragem atenţiunea publicului asupra *„Cartei de rugăciune“ întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca* cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuţĭ, care carte format mic octav, cuprindênd asemenea tóte rugăciunile nóstre folositóre ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toţĭ şcolarii.

Preţul acestei cărţĭ:

In pânză négră . . . . cor. 1.—
„ „ „ ceva mai luxósă . . . . . . cor. 1.20
„ „ „ format ceva mai mare . . . cor. 1.40

***Tóte acestea se pot procura prin Tipografia şi Librăria A. Mureşianu, Braşov, unde au sĕ se adreseze şi* vêndĕtorii.**

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

DISTILLERIE FRANÇAISE. **PROMONTOR.**

Se capĕtă pretutindenea.

Representanţa generală **Ruda & Blechmann Budapest.**

TIPOGRAFIA

A. Mureşianu

Braşov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provĕdut cu cele mai bune mijlóce tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în posiţiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine şi acurateţă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint şi colorĭ.

CĂRŢI DE SCIINŢA, literatură şi didactice

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ diferite formate.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ŞI DE NUNTĂ după dorinţă şi în colorĭ.

ANUNŢURĬ.

REGISTRE şi IMPRIMATE pentru tóte speciile de serviciurĭ.

BILANŢURĬ.

Compturĭ, Adrese, Circulare, Scrisorĭ.

Couverte, în totă mărimea.

TARIFE COMERCIALE, *INDUSTRIALE, de HOTELURĬ şi RESTAURANTE.*

PREŢURĬ-CURENTE ŞI DIVERSE

BILETE DE INMORMÊNTARI.

Comandele eventuale se primesc **în biuroul tipografiei, Braşov Têrgul Inuluĭ Nr. 30, în etagiul,** îndĕrĕpt în curte. — **Preţurile moderate.** — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov.